

nám, že v priebehu 2 – 3 dní nás pustí na slobodu, ale musíme odísť „a fészek fenébe“ (*došľaka*). B. mu odpovedal, že len čo dom odpredá, odíde do Nitry. Ja som mu povedal, že ihneď odídem k matke do Slovenského Medera. On sa však na mňa osopil, že nie takto myslí, ale „ki a fészkes fenébe csehországba“ (*von do šľaka do Česka*). Okrem toho povedal, že keď by sme tak neučinili, jemu je jedno a môže nás tu držať mesiac, dva, rok, 2 roky a nikto mu v tom nerozkáže. Okrem toho sme sa presvedčili, že on na nás nepoložil ruku a aby sme to ani nečakali. Keď sme mu sľúbili, že odídeme z Maďarska, nechal nás odvieť späť do cely.

Podotýkam, že pri niektorom z týchto výsluchov používal uvedený detektív Keszöcszi nasledovné slová: „Evelt már Tiso sonkát?“ (*Jedol už Tiso šunku?*), pričom ma udrel. Keď som bol ticho a nehovoril som nič, povedal mi: „Majd fog enni, ha megöljük azt a disznót. Majd meglássa, hogy még fog lógni felakasztva az a disznó.“ (*Potom budete jesť, keď túto sviňu zabijeme. Potom uvidíte, ako táto sviňa bude obesená visieť.*)

Poznamenávam, že vo väznici som bol zatvorený so Silvestrom B. policajným strážmajstrom vo výslužbe, statkárom Jozefom V. st. zo Starej Ďaly (*Hurbanovo*), ktorí boli tak stýraní, že boli samá rana a krv. Okrem toho B. až do dňa 30. 11. nevládal chodiť a V. ešte mal krvavú košeľu a kabát. Toto im učinili maďarské policajné orgány.

Po prepustení z väznice bol som predvedený na spravodajské oddelenie na Republikánsku ulicu, kde ma nútili, aby som opustil obsadené územie a odišiel na Slovensko, a to opäť s tými samými výrazmi ako 23. 11. večer, t. j. „ki kell menni a fészkes csehországba.“ Keď som toto prisľúbil, bol som predvedený na maďarský policajný úrad v Komárne na Republikánsku ulicu, kde bola so mnou napísaná zápisnica, že dobrovoľne opúšťam územie Maďarska a odchádzam do Československej republiky. Túto zápisnicu pod rôznymi vyhrážkami ma donútili podpísať. Potom mi vystavili priepustku, v ktorej mi povolili odchod z Maďarska a v ktorej bolo zapísané, že na základe zápisnice dobrovoľne opúšťam Maďarsko. Na polícii som žiadal, aby mi bolo povolené zdržovať sa v Slovenskom Mederi u rodičov aspoň 7 dní, kde som si chcel vybaviť osobné veci. Hovorili mi, že je to vylúčené. Dostanem tri dni a potom musím opustiť terajšie maďarské územie. Ak tak neučiním, budem zatknutý. Okrem toho mi nariadili, že sa hneď musím hlásiť na četníckej stanici v Slovenskom Mederi.

Po trojdňovom pobyte v Slovenskom Mederi som sa zobral a odišiel do Československej republiky a prestúpil som hranicu pri Veľkom Kýri.

Po prečítaní schválené a podpísané.

D. a h.

Predo mnou:
Jozef Sprušanský, v. r.

Svedok:

Vyslúchaný:
Vojtech V., v. r.

SNA, KÚ, kr., 256, f. 71527/38 prez., č. 2643/38.

3. decembra 1938, Dolná Suča.

Zápisnica napísaná na obvodnom notárstve s Jánom H., kominárskym pomocníkom, obyvateľom Šurian, ktorý vypovedal o nálade tamojšieho obyvateľstva a o situácii v Nových Zámkoch po obsadení maďarským vojskom.

Zápisnica

Dňa 21. 11. 1938 som demobilizoval z čs. armády. Vrátil som sa do Šurian, kde som mal svoju rodinu. Dňa 27. 11. 1938 som sa išiel prihlásiť na Okresný úrad v Nových Zámkoch, kde som bol vypočúvaný jedným maďarským dôstojníkom na okolnosti, kde som slúžil a v ktorom pluku. O iných otázkach som nebol vypočúvaný.

Bol som očitým svedkom, keď jedného kolonistu, Slováka, maďarskí četníci bili preto, že po vykázaní maďarskými úradmi si bránil svoj majetok. Stalo sa to 23. 11. 1938. Môže to dosvedčiť svedok Michal V., obyvateľ Šurian, tiež Slovák, ktorého maďarskí četníci prinútili, aby ich zaviedol na majetok týraného kolonistu. Meno tohto kolonistu nepoznám a ani neviem, na ktorej kolónii býval. Šurančania Slováci k týmto výčinom boli veľmi zdržanliví a nebolo im to po vôli. Tam týrali aj viacerých Slovákov. Miestne obyvateľstvo však nemohlo nikoho zobrať pod ochranu, lebo každý sa bál o svoj život, nakoľko na obsadenom území panuje veľmi prísna diktatúra. Nikto sa neodváža odporovať výčinom maďarských četníkov a vojsku. Z ústneho podania ľudí viem, že maďarskí četníci veľmi špatne zaobchádzajú s ľuďmi, ktorých vyšetrojú.

Keď som bol 27. 11. 1938 v Nových Zámkoch za účelom prihlásenia sa na Okresnom úrade, práve v ten deň tam boli veľké demonštrácie, na ktorých miestne obyvateľstvo prejavovalo svoju nevôľu s panujúcim maďarským režimom, lebo po obsadení nastala veľká drahota. Maďarská polícia túto demonštráciu rozohnala. Po demonštrácii predsa obyvateľstvo prejavovalo ešte svoju nevôľu tým, že sa v noci objavili na domoch nápisy „Minden drága, vissza Prága“ (*Všetko drahé, späť ku Prahe*) a rôzne iné heslá, na ktoré sa už nepamätám. Obyvatelia Nových Zámkov chceli týmto prejaviť, že za čs. režimu im bolo lepšie ako teraz.

Tieto svoje výpovede som ochotný kedykoľvek aj prisahou potvrdiť.

Týmto bol výsluch ukončený a zápisnica po prečítaní podpísaná všetkými prítomnými.
D. a h.

J. Ševčovič, v. r.
vedúci notár
D. Lukačovič, v. r.
pridelený notár

pečiatka obvodného notárstva

Ján H., v. r.
vypočúvaný

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., č. 165/38.

3. december 1938. Cerová.

Zápisnica napísaná na žandárskej stanici s Alexandrom Č., predtým učiteľom v Sládkovičove, ktorý vypovedal, ako jeho rodinu prepadla skupina teroristov a ohrozovala na živote, v dôsledku čoho sa rozhodol opustiť okupované územie.